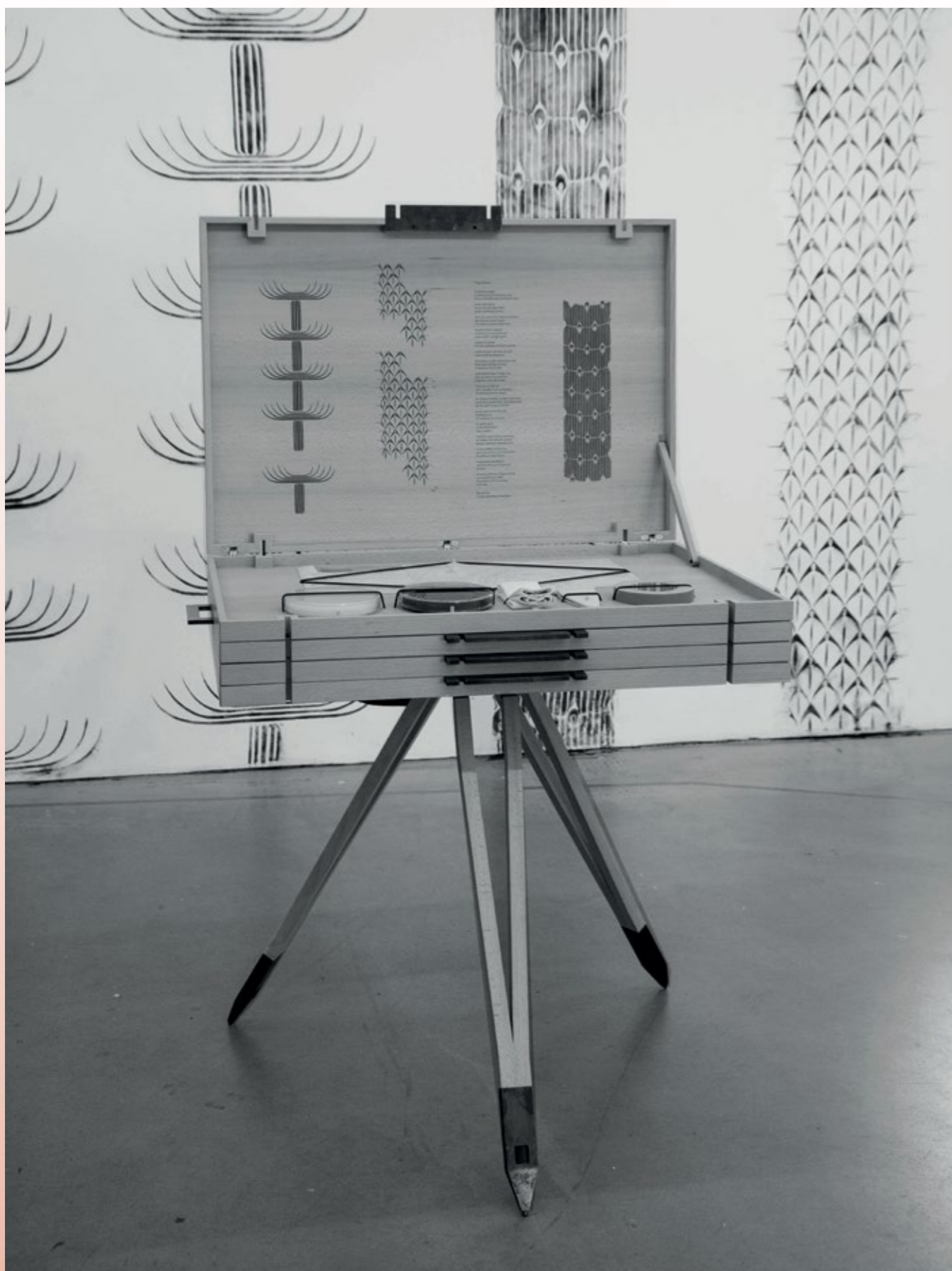

7.11 2024—21.4 2025

FÖRESTÄLL DIG ETT EFTER

Tensta konsthall

Goldin+Senneby, *The Plot (Bloemen)*, 2018.

Om förflyttning, tillfälliga lösningar, platser och gemenskaper

Cecilia Widenheim, chef Tensta konsthall

I vilken grad kan man separera fenomen som kulturarv och världsarv från idén om en nationalstat? Hur kan den västerländska synen på kulturarv omdefinieras i en tid av massmigration, väpnad konflikt, ökad polarisering och ökad segregering? På flera sätt fortsätter vi nu ett samtal som pågått under de senaste åren där vi i samarbete med konstnärer, forskare, museer och olika utbildningar belyst såväl nykoloniala tendenser som tänkbara dekoloniserande strategier. Här kan nämnas *Migration: spår i en konstsamling* 2019, och Michael Rakowitz stora installation *The Invisible Enemy Should Not Exist* som visades i Tensta året efter. *Hurting and Healing: Tänk dig ett annat kulturarv* presenterade verk ur Van Abbemuseets samling i Eindhoven och producerades tillsammans med musei-chefen Charles Esche i nära samarbete med DAAR (Decolonizing Art Architecture Research) 2022. Oscar Laras utställning *Mining Life* som ägde rum vintern 2023-24 utgick från ett antal kulturhistoriskt explosiva textilier och visade fyra projekt, alla kopplade till olika former av förflyttning—från handeln med arkeologiska föremål, till utvinning av mineraler och mänskliga tillgångar i form av billig arbetskraft och prostitution.

Utställningen som nu visas på Tensta konsthall ger ett antal tänkvärda aspekter på ovan nämnda frågor som bearbetats i ett nära samarbete mellan Paulina Sokolow, co-curator och konstnärerna Asli Abdulrahman Ali, Carlos Capelán, Andjeas Ejiksson och Joanna Zawieja, Goldin+Senneby, Eric Magassa, Jumana Manna, Susanna Marcus Jablonski, Walid Raad och Carla Zaccagnini. Utställningen bygger vidare på *Sukkot—Lövhyldefesten* som curerades av Paulina Sokolow hösten 2023 på Tjörnedala konsthall i Skåne där sju konstnärer bjöds in att resonera kring erfarenheter av förflyttning, minne och ritualer som strategi för överlevnad och för att skapa ett nytt hem. Utställningen innehåller video, måleri, fotografi, installation, arkitektur och ljud, och vissa konstverk har gjorts direkt på plats på konsthallen. Konstnärerna har sin bas i en rad olika länder, exempelvis Brasilien, USA, Tyskland, Uruguay, Frankrike, Libanon och Sverige.

Utställningen på Tensta konsthall handlar inte i första hand om hem i traditionell mening, utan om levnadsbetingelser, om rätten att ha tak över huvudet, om än temporärt. Det handlar om förflyttning, tillfälliga lösningar och tillfälliga gemenskaper, och om den energi och kraft som kan uppstå i ett vägskaal när

man är på väg, på flykt, i exil. I sin text *Hemtrevligt dödläge*, som har skrivits för utställningen, diskuterar socialantropologen Shahram Khosravi begreppen hem(land)löshet utifrån det legendariska samtal som publicerades 1971 i boken *A Rap on Race* mellan den amerikanska antropologen Margaret Mead och den afro-amerikanska författaren och aktivisten James Baldwin.

I samband med utställningen arrangeras en rad aktiviteter och program. Först ut är den syriska arkitekten Marwa al-Sabouni baserad i Homs och som i sina böcker *The Battle for Home*, *Memoir of a Syrian Architect* och *Building for Hope: Towards an Architecture of Belonging* diskuterar arkitekturens roll i ett samhälle i kris och hur ett återuppbyggande kan skapa tillhörighet i kölvattnet efter konflikt, krig och finansiell depression. Vi har också inlett ett samarbete med Marie-Louise Richards, adjunkt i arkitektur och ansvarig för kursen *Reconstructions* på Kungl. Konsthögskolan. Vi har också inlett ett samarbete Marie-Louise Richards, adjunkt i arkitektur för kursen *Reconstructions* på Kungl. Konsthögskolan i Stockholm, som kommer att resultera i *Soul Service*, ett antal föreläsningar kring idén om rumslig rättvisa och kamp för utrymme och en diskussion om arkitekturens potentiella roll i utvecklingen av radikala samhällsreformer.

Under hösten har masterstudenter i Rumslig gestaltning på Konstfack i samarbete med Tensta konsthall gjort en serie platsspecifika undersökningar i Tensta. Kursen har teoretiskt ramats in av olika metoder för avkolonisering, och situerade och öppna tillvägagångssätt formulerade av Linda Tuhiwai Smith, Donna Haraway och James Corner, samt arkitekten Yona Friedmans arbete. Kursen har letts av Teres Selberg och Einar Rodhe med inbjudna gäster som Jayden Ali och Cameron Bray (JA Projects), Niclas Dünnebacke (Architectes sans frontières, Frankrike), Sandi Hilal (DAAR), Erik Stenberg (KTH), Rebecca Ahlstedt (Konstfack) och Tensta konsthalls team.

Jag vill framföra ett stort tack till de konstnärer och långivare som generöst medverkat och ställt sina konstverk till vårt förfogande. Vi vill även tacka Tjörnedala konsthall / ÖSKG och Christel Lundberg som bjöd in Paulina Sokolow att curera utställningen *Sukkot—Lövhyddfesten* hösten 2023 på Österlen. Tack också till Stockholms Arkitekter, ArkDes och Arkitekter utan gränser, Konstfack samt övriga samarbetspartners som på olika sätt bidrar till våra program och aktiviteter.

Föreställ dig ett efter

Paulina Sokolow och Cecilia Widenheim, curatorer

Byggnader kan se olika ut och ha olika funktion, men när de bombats sönder ser de alla likadana ut: gråbruna fragment, utstickande armering, glassplitter. Damm och ännu mer damm. Bilder som vi blivit alltför vana vid att se på tv de senaste tre åren. De färskaste siffrorna som just nu går att hitta på förstörda byggnader i Gaza är från augusti: 80 procent av alla hus är borta. I Ukraina räknar observatörer med 210 000 byggnader, vilket motsvarar mellan en halv och 1,5 miljoner människors hem. Det är ett antal så abstrakt att det helt enkelt inte går att föreställa sig.

En som upplevde förstörelse på nära håll var arkitekten Yona Friedman (1923—2020). Han skulle få genomleva den dubbla absurditeten av att först antas till en utbildning han inte hade rätt att examineras i på grund av diskrimineringslagarna mot judar och sedan, istället för att bevittna byggandet av nya hus, se dem bombas ner till stoff. Förföljelserna och Förintelsen skulle han överleva mirakulöst. Efter en tid som arkitekt i Israel valde Friedman att återvända till Europa och bosätta sig i Paris. Med sig hade han en erfarenhet: städer kan gå från att representera trygghet och hemkänsla till att vara en plats för uteslutning och förföljelse, och de kan gå från att stå där solitt och självklart till att utgöra anonyma högar av anonymt bråte. Som flykting i Israel-Palestina bland nyanlända invandrare och fördrivna palestinier insåg Friedman något om arkitektur som han inte hade lärt sig på skolan i Budapest: hierarkierna i arkitektur som idé och organisering kan vara flytande och—kanske ännu viktigare—att de som behöver tak över huvudet mest, är de som också borde ha verktygen och kunskapen att bygga själva.

Yona Friedmans idéer blev intressanta för oss att titta närmare på när vi började arbeta med den här utställningen och med de här frågorna: När är det rätt tid att börja planera för dagen efter freden? Och vilka byggstenar är i så fall de mest rationella att börja med? I skrivande stund nås vi av nyheten att det prestigefyllda Dorfman-priset tilldelats arkitektkollektivet Livyj Bereh. Alltsedan invasionen av Ukraina har de rekonstruerat tak och byggt om skolor som förstörts i konflikten, samtidigt som de undersöker förlusten av historiska strukturer i olika regioner. Ett obändigt hopp om ett efter i horisonten.

Föreställ dig ett efter är inte en arkitekturutställning utan tio konstnärers perspektiv på en möjlig fortsättning, att hitta existerande verktyg eller ledtrådar i det förflutna (som inte ska misstas för nostalgi) till det som av nödvändighet måste lägga grunden för fortsatt liv, men på ett nytt sätt, utifrån en ny verklighet och erfarenheter.

I sin essä *Exilic Ecologies*, skriver filosofiprofessorn Michael Marder att varje organism och ekosystem är påverkade av kraften från turbulens och fördrivning; överallt där vi bor och där levande liv existerar är skakat i grunden och satta i rörelse. Det finns ingen återvändo. Vi lever i en tillvaro av irreversibel exil där acceptans är det första steget och där erfarenheten också finns för att omvandla förlusten till kunskap. Marders slutsats påminner om Friedmans.

I sitt rumsliga verk *The Plot (Bloemen)*, utgår Goldin+Senneby från kolet från en nedlagd gruva i Belgien. Gruvan ligger på en tomt som konstnärerna förvärvat. De ”dungar” av växtliga konturer som går från golv till tak påminner om kolets ursprung, de träd och jätteombunkar som en gång fanns på denna plats, som nu är en helt annan plats, med en annan natur och ett annat klimat. Ungefär samtidigt som gruvor av det här slaget blev en central del av den europeiska industrialismen började konstnärer att söka sig ut ur ateljéerna för att studera landskapet direkt. Kände de på sig att det de såg framför sig var något övergående? Även gruvan är numera övergiven, liksom många gruvor runt om i världen som lämnat outplånliga ärr i jordskorpan. Genom att äga tomten är det konstnärerna som har förfoganderätten. I deras konstnärliga kontext kan man förstå köpet som en gest. Äganderätten är en logik med vilken jorden härskas och behärskas.

Den hängande glasskulpturen rör sig sakta vid minsta vindpust. De halvgenomskinliga musikinstrumenten och två händer är detaljer som Susanna Marcus Jablonski hittat i en berömd målning av den judisk-franske konstnären Marc Chagall (1887–1985), *Den stora cirkusen* från 1956. Chagall hade, som många andra konstnärer, sökt sig från Ryssland till Paris för att ta del av det intensiva konstlivet där i början av 1900-talet. Men inte bara därför. Att leva som jude i Tsarryssland innebar en ständig rädsla att utsättas för pogromer. I cirkusen kunde han identifiera sig med det resande sällskapet. En sammansvetsad grupp människor som funnit sig i att vara i ständig rörelse. Men instrumenten kan ha spelat samma sorts musik som i hans hemby. Medan minnet hemifrån bleknar allt mer ju längre tiden går, övergår tonerna till nya klanger och en ny känsla av igenkänning.

I Lilla galleriet möter publiken Eric Magassas *The Lost Series*, en serie fotografier av platser som vid första ögonkastet ser likartade ut, övergivna utkantskvarter med tillfällig arkitektur eller konstlösa industrilokaler, sådana som finns överallt i världen. De byggs upp och bildar tillfälliga samhällen som ibland blir städer. Under perioder innebär de hem för människor, försörjning och ett liv. De geografiska namnen Detroit, Faugères i Frankrike, Göteborgsförorten Bergsjön, São Paulo och Dakar utgör knutpunkter i Magassas familjs historia som rör sig mellan den före detta franska kolonin Senegal, Frankrike, USA och Sverige. Men mitt i bildrummet står något som förvandlar dessa icke-platser till en scen. Figuren liknar ingenting annat utan påminner om en blandning av modernismens kubistiska figurer och en dräkt för ritualer. Det är konstnären själv, som genom att markera platserna inte bara återbesöker något förlorat, utan förvandlar dem till en början på en annan historia—hans.

Idag finns inga bibliotek kvar i Gaza. De är förvandlade till en oidentifierbar massa och böckerna har lösts upp och blandat sig med sin tröstlösa omgivning. Det är inte bara materiell skada som begåtts, utan vitala delar av den palestinska nedskrivna historien har omintetgjorts, det vi kallar kulturarv. Förstörelse av för människors identitet och berättelser viktiga dokument betraktas enligt FN som krigsbrott. Vi har bevittnat samma bibliocid, mord på böcker i Ukraina. När Carlos Capelán placerar ut sina böcker i olika former och varianter, med texter och motiv från naturen och titlar som handlar om vanliga mänskliga aktiviteter: att lyssna, att läsa, att inte lyssna och så vidare, är det som att han utför en helande handling. Installationen i papper blir till ett kvarter, en liten stad av vackra kom-ihåg-lappar som påminner om vad som behöver göras och hur man börjar från början.

Andreas Ejiksson och Joanna Zawieja överlämnar ett uppdrag till olika personer som arbetar med konstruktion och byggande och som får tolka *Scenanvisningar* utifrån sin praktik och sina unika erfarenheter. Föreställ dig ett väntrum. Du är kanske på väg, och plötsligt har du all tid i världen, du har tak över huvudet och du kan andas ut för en stund. Vänta. Eller så söker du skydd. Kanske träffar du någon där.

Historien kan tyckas flyktig, men i arkiven vilar röster och melodier som blir vittnesbörd för den som vågar lyssna. Filmaren Jumana Manna bestämde sig för att göra ett verk om tiden före Nakba, vilket blev videon *A Magical Substance Flows Into Me*. En tysk-judisk forskare verksam på 1930-talet blir hennes ledsagare. Robert Lachmann (1892-1939) skapade ett arkiv med tusentals inspelningar av melodier från det som länge kallades ”Orient”. Lachmann var etnomusikolog, lingvist, orientalist och polyglott. Han föddes i Berlin, studerade arabiska språk i London, och under första världskriget jobbade han som tolk i ett läger där nordafrikaner och indier hölls fångna. Här inleddes hans intresse för utomeuropeisk musik. 1935 blev han sparkad av naziregimen, emigrerade till Jerusalem och startade ett radioprogram om mellanösterns odödliga musikskatt. Melodierna färdas fortfarande från musiker till musiker, till synes oberoende av språk, nation och tradition. De tolkas, glöms bort, älskas, förbjuds, hittas av någon i ett arkiv och tolkas på nytt, igen och igen.

Flera av verken kretsar kring förflyttning och de lager av betydelser som staplas på varandra, plötsligt framträder i nytt ljus för att sedan glida undan, när ett föremål eller en berättelse byter sammanhang. Carla Zaccagnini följer en gammal kyrkklocka på dess svindlande färd från det brasilianska gruvdistriktet Minas Gerais till invigningen 1960 av den nya ultramoderna huvudstaden Brasília. Klockan med anor från kolonialtiden bärs fram i procession bland de vita futuristiska byggnaderna. Här börjar framtiden, och ceremonimästarna bedyrade—här fanns ingenting när den splittrerna staden planerades. Absolut ingenting. ”Vad är Brasília, om inte en ny dags gryning för Brasilien?” I sin filmade föreläsning rör sig Zaccagnini fram och tillbaka mellan kolonial och modern brasiliansk historia. Mellan de berättelser som passade in i framgångssagan om den nya nationen och de som fallit i glömska. Väl tillbaka i gruvdistriktet blir den gamla klockan ett instrument för motstånd, ett

subversivt rytmiskt språk som enträget hamras fram i ljudverket *De sino a sina* (från klocka till öde).

I kulvertarna långt under Louvren fraktas konstföremål på gaffeltruck. De ska resa långt, ända till det franska museets nya silverglänsande futuristiska byggnad i Abu Dhabi. Märkligt nog tappar föremålen ansiktet på vägen. Och de byter skepnad med varann. Ingen tycks veta hur det går till, även om konstnären Walid Raad ställer en rad kniviga frågor till de migrerande konstverken i sin video. Väl framme går en migrantarbetare som tjänar sitt levebröd i emiratens megalomana byggindustri förbi transportlådan. För en kort stund skymtar han föremålens rätta ansikte, och rusar skakad därifrån.

Det kommer en dag då nyheterna inte kommer att handla om nya vapenleveranser, rapporter om nya katastrofer. Då kommer världen också att stå inför en ny ekologi och vi kommer att behöva orientera oss på nytt. Vi vill inte tillbaka till den ordning som var innan, eftersom den ledde oss hit. Istället behöver vi identifiera och hitta de allra minsta byggstenarna. Och de kommer inte i första hand att vara betongfundament och stålkonstruktioner, utan sånger och dikter vi känner igen, mötesplatser och spår av andetag.

Eric Magassa, *The Lost Series: Detroit*, 2018.

Hemtrevligt dödläge

Shahram Khosravi

Det välkända samtalet som ägde rum 1970 mellan Margaret Mead—en vit amerikansk erkänd antropolog—och James Baldwin—en svart queer författare som levde i exil i Paris—är ett samtal mellan två personer med olika tänkesätt, en som tack vare sin klass och ras kan känna sig hemma var som helst, och en som på grund av sin ras och sexualitet är hemlös överallt:

Mead: Jag är inte i exil. Jag är absolut inte i exil. Jag bor här och jag bor på Samoa och jag bor i Nya Guinea. Jag bor överallt på denna planet som jag någonsin har varit, och jag är inte i exil. Jag accepterar människans tillstånd...men jag är inte i exil. Jag är hemma.

...

Baldwin: Jag kan inte säga det... Jag är inte hemma. Jag är inte hemma.

Mead: Ingenstans på denna planet?

Baldwin: För alltid.

...

Mead: Kan du tänka dig en värld i framtiden där du skulle vara hemma?

Baldwin: Nej. Framtiden finns inte för mig.

Mead: Men det kan förändra din tillvaro om du kunde tänka dig det.

Baldwin: Nej, nej, jag är inte romantisk. Jag är inte romantisk. Jag är inte hemma här och kommer aldrig att vara det. Det betyder att jag aldrig, aldrig så länge jag lever, kommer att vara hemma någonstans i världen.

Baldwin beskriver inte den hårda situationen med ett liv i exil. Han visar en radikal position. Han agerar vägran. Genom att inte erkänna någonstans i världen som hem vägrar han att vara en del av en värld höljd i orättvisor. Vägran som kritiskt tänkande förnekar inte bara förtrycket, utan det genererar också radikala visioner bortom instängda fantasier och inneslutna enheter: hem, hemland, hemstad, hemlik.

Hemmet materialiseras genom dess fysiska såväl som dess symboliska murar. Med arkitektonisk skicklighet kan ett hus byggas utan väggar, men ett hem existerar inte utan väggar, utan gränser. Själva idén med ett hem bygger på en uteslutningslogik. Hemmet skulle vara onödigt om det var öppet för alla. Ett hem definieras inte genom att inkludera det bekanta utan snarare genom att utesluta

det obekanta. Hemmet manifesteras genom en ojämlik fördelning av rätten att tillhöra. Begreppet tillhörighet har konnotationer av ägodel. Att tillhöra ett hem kan betyda "att vara en patriarks egendom". Att tillhöra ett hemland kan innebära att vara en ideologis egendom.

Vidare är idén om egendom relaterad till att vara behörig, det vill säga individens lämplighet i nationalstatssystemet. Tillhörighet kräver att man är ordentlig, för att vara lämplig. Dessa konnotationer avslöjar de religiösa rötterna till sekulariserade former av tillhörighet i den moderna familjen och nationalstaten. Att vägra att vara lämplig, att vara egendom, leder till otillhörighet och exil—som i fallet med Baldwin. Att vägra tillhöra, att vägra känna sig hemma, är en radikal handling eftersom den undergräver det som antas vara korrekt, de grundläggande värden som idén om ett hem och ett hemland bygger på. Hemmet är inte bara en moralisk geografi av lämplighet eller otillbörlighet, och det är inte heller bara ett utrymme för konsumtion eller en plats att besitta. Hem handlar i första hand om sinnen. Den centrala affektiva upplevelsen av hemmet, läs konstruktion av murar, är rädsla och hat.

I slutet av 2016 byggde invånare i en förort i München en fyra meter hög mur—högre än Berlinmuren—framför en förläggning för ensamkommande barn på flykt. De boende ville hålla flyktingarna borta från sitt bostadsområde. En stenmur restes i ansiktet på barnen. Vad såg de unga flyktingarna när de tittade på muren?

FULHET

Murar tenderar att vara fula. De är konstruerade med ful design och fula material. Men de är fula också för att de indikerar fula saker: rädsla, osäkerhet, distans, konflikter och hat. Murar har varit en barometer för hat i världen. Aldrig har människor varit så besatta av att bygga murar som idag. I slutet av 1980-talet, vid Berlinmurens fall, fanns det gränshinder mellan 16 länder. Idag är antalet fem gånger fler. Vad betyder det "att känna sig hemma" i en sådan hatisk tid?

ATT FALLA ISÄR

Idén om hem är potentiellt en dödlig fälla. Franz Kafkas sista novell *The Burrow* skildrar hur illusionen av trygghet som skapas av hemmet verkligen kan bli en dödlig återvändsgränd. Hemmet förvandlas till en återvändsgränd eftersom det undergräver själva idén om vad som gör oss mänskliga: samband. Kanske är hemmet vad den amerikanska författaren och forskaren Lauren Berlant kallar cruel optimism (grym optimism): något du önskar och tror kommer att skydda dig är faktiskt ett hinder för din blomstring, eller till och med ett hot mot ditt välbefinnande. Hemmet blir skoningslöst när det hindrar dig från att nå det objekt (trygghet, lycka, välbefinnande) som lockade dig till hemmet från början.

Grymheten i murar och hem bottnar i vad Hannah Arendt kallade jordalienation, det vill säga en förlust av delade erfarenheter, samband och gemenskap. Ju mer vi har alienerat oss från jorden, desto mer betydelsefullt har det inmurade hemmet

blivit. Att mura in oss är ett medvetet självbedrägeri där vi avsäger oss vårt ansvar och våra relationer till varandra. Självbedrägeriet börjar med att missta metaforen för verkligheten. Hemmet var en metafor men har förvandlats till en vara och till en ideologi. Hemmet var en metafor i dikter och epos som användes för att utforska och uttrycka känslor, önskningar och mänskliga relationer. Men när hemmet förvandlas till att bli en vara blir det ett objekt för bankernas och fastighetsmarknadens maktutövning; och när hemmet omvandlas till en ideologi, blir det föremål för övervakning genom gränskontroll.

Att tillhöra ett hem och i synnerhet ett hemland är en totaliserande ideologi, som inte tolererar något som kan lämnas utanför dess logik. Statslösa, papperslösa migranter, asylsökande, hemlösa, nomader, gens du voyage (resandefolk), romer—alla de som bryter mot denna logik, identifieras, representeras och behandlas som onormala och som överträdare. Hem(land) är totalitärt. Allt utanför det är olämpligt, och därmed ett bekymmer för lagen. Hemlöshet är kriminaliserad. Människor utan skydd utsätts för fientliga miljöer och strafflagar. På samma sätt utsätts människor utan hemland (statslösa flyktingar) för straffåtgärder som internering och utvisning. Det som är kriminaliserat i båda fallen är "livsuppehållande aktiviteter". Kriminalisering av hem(stats)löshet är i själva verket kriminalisering av verkligheten för fattiga och flyktingar.

När James Baldwin i det ovannämnda samtalet sa, "framtiden finns inte för mig", påpekade han med rätta att hem(land)löshet är både en rumslig och tidsmässig upplevelse. Hem och hemland är framtidsinriktade projekt, antingen som kapitalinvestering eller som ideologi. Baldwins vägran var vägran att leva i en tid som var emot honom och emot människor som han. Han vägrade en framtid som var skapad emot honom.

Att tro att framtiden inte fanns för honom innebar att Baldwin drömde om en annan framtid. I samtalet med Margaret Mead säger han att det viktigaste ansvaret är ansvar inför framtiden. Ett ansvar för generationer ofödda:

Det är meningen att vi ska vara vittnen till en möjlighet som vi inte kommer att leva för att se, men vi måste ta fram den.

En möjlighet som skulle befria oss från murar, krav på lämplighet och egendom: en möjlig framtid frigjord från hem och hemland.

Shahram Khosravi är professor i socialantropologi på Stockholms universitet. Hans forskningsfält omfattar *After Deportation*, en studie av konsekvenserna av utvisning med fokus på vad som händer med asylsökande personer efter utvisning från Sverige och deras erfarenheter, och *Waiting*, en studie av papperslösa migranter som väntar på uppehållstillstånd i Sverige med fokus på deras upplevelser av tid och hur deras "irreguljära" status artikuleras i väntan. Några exempel på Shahram Khosravits texter och publikationer är: *The Gaze of the X-ray: An Archive of Violence*,

2024; *Seeing Like a Smuggler: Borders from Below*, (ed volume Mahmoud Keshavarz), London: Pluto Press, 2022; *Waiting. A Project in Conversation*, Berlin: Transcript, 2021.

REFERENSER

Hannah Arendt, *The Human Condition*, University of Chicago Press, Chicago, 2018 [1958]

Lauren G. Berlant, *Cruel Optimism*, Duke University Press, Durham 2011

Franz Kafka, *The Burrow and Other Stories*, Penguin Books, 2017 [1924]

Margaret Mead & James Baldwin, *A Rap on Race*, London 1971

UTSTÄLLDA KONSTVERK

1 ASLI ABDULRAHMAN ALI *Tensta konsthalls café, ett gestaltningsuppdrag, våren 2025*

Tensta konsthalls café kan se ut som en oansenlig plats. Men skenet bedrar. Här har sedan 1998 människor från grannskapet och från andra delar av Stockholm och världen mötts i en informell hemliknande miljö. Genom åren har det gått att få somaliska samosas, eritreansk injera och syriska grytor här. Men det som varit konstant är att det nästan alltid sitter besökare här, stammisar inbegripna i lågmälda samtal, studenter som hittat en lugn plats att plugga på eller förstagångsbesökare som pustar ut efter att ha sett en utställning.

I samband med *Föreställ dig ett efter* har konsthallen bjudit in inredningsarkitekten Asli Abdulrahman Ali att under utställningens gång i samarbete med några av brukarna av caféet, omgestalta utrymmet och uppmärksamma dess betydelse för trivsel och möten av olika slag. Asli Abdulrahman Ali är inredningsarkitekt och utgår ofta i sin praktik från sin uppväxt, en blandning av somalisk kultur och estetik och omgivningarna kring förorten Fisksätra i Nacka utanför Stockholm. I sina arbeten strävar hon efter att koppla ihop platsers unika funktionalitet och "anda" till en syntes av vardag, tradition och modernitet. På så vis uppnås den vision hon har för varje uppdrag: harmoni. I dialog med konsthallens nya projekt *Studio Funk—samtidskonst för alla* och med de grupper som använder konsthallens entré dagligen kommer caféet att få sitt nya utseende vid årsskiftet 2024 / 2025.

Asli Abdulrahman Ali bor i Fisksätra och tog sin examen 2020 på Konstfack inom Inredningsarkitektur och Möbeldesign. 2021 fick hon utmärkelsen Ung Svensk Form. I samarbete med konstnären Marcia Harvey Isaksson gestaltade hon *Familjerummet* på ArkDes som öppnade våren 2021. Samma år producerade hon utställningen *En ljuv nektar* på Fisksätra museum. "En ljuv nektar är ett kärleksbrev till den yngre versionen av mig. Hon som associerade sin spegelbild till de generaliseringar hon fick höra, oftast i medierna, om de människor som liknade henne. Eller de generaliseringar hon hörde i klassrum om dem som hade samma tro eller talade samma språk som hon. I den rumsliga gestaltningen *En ljuv nektar* manifesterar jag nu allt jag önskar att jag hade sett när jag då som barn och ung såg mig i spegeln."

Asli Abdulrahman Ali, *En ljuv nektar*, Fisksätra museum 2021.

ZIKS DRÖM

Det var mycket sent och mörkt när oväsendet väckte dem. En armé av änglar, själar och spöken var sysselsatta med att skapa världen. Nästa morgon hade de redan gjort några stora hål från vilka lava spydde ut, de kunde korsa stora dalar bebodda av mördardjur och de kunde höra de berusade vrålen från män som hötte med näven åt de stumma som åt honung. Havet var fruset och stränderna var varma, och vattnet var klarare än luften. Man kunde höra skarpa ljud, ljudlösa, tjocka och gälla ljud. Träden bredde ut sig långt bort, och stormar var sällsynta. Sakernas vikt beror på kraften man använde för att lyfta dem. Ett lugnt tempo var ett sätt att mäta tidens gång. Att hålla ögonlocken öppna och blicken fixerad var ett annat sätt att mäta rymd. Avsikter blev tydliga bara om de hade ett syfte, och drömmar var tunga, korta och stötvisa. Det fanns många språk men bara ett talades, och alla andra var lika begripliga. Jag drömde om Zik. Zik talade alla språk (för att bevara dess olikheter) och hade hjälpt till att lägga grunden till poeten C'his förmögenhet. Vi visste alla att när poeten C'hi gav sig iväg från berget Fu på sin 9086 dagar långa marsch, drack han te på barerna han hittade längs vägen. En gång gick en gammal hund fram till honom och ställde sig bredvid honom. Poeten såg hunden i ögonen, och under en minut hördes bara musiken från baren. Poeten insåg att hunden var reinkarnationen av hans gamla mentor, cowboyen Chong, och han tömde en burk med kokande vatten på hundens rygg och drev bort honom. Mina drömmar med Zik var korta. Änglarna, själarna och spökerna stannade kvar i världen och glömdes bort. De fostrade också barn tillsammans och skapade nya språk som alla kunde förstå, även om de talades snabbt. De skrev också texter vars skönhet blev legendarisk. Med tiden förändrades världen och en ny måste göras. En man målade en gång ett vidsträckt landskap, så underbart att kejsaren ville besöka det tillsammans med sitt följe. Inför kejsaren stod konstnären självsäkert framför sitt verk och pekade mot himlen, de trevliga kullarna, de små båtarna vid horisonten, stränderna, de tomma barerna och en gränd som gick ner mot havet där han vände runt ett hörn och försvann. Mannen stod kvar länge. När han äntligen bestämde sig för att gå, fann han staden i lågor och världen döende. Han drack sin mate*, stängde av radion, sa hejdå till sin granne och började kasta sten tills han greps.

Carlos Capelán, 2011

*mate: infusion med ursprung i Sydamerika.

2 CARLOS CAPELÁN
En halvtimme i kvarteret, 1989;
Pahoehoe (ropey), 2011; *Konsten att synda*, 2022; *Konsten att måla (SXV)*, 2022; *Asktåg*, 2015; *Konsten att läsa*, 2022; *Konsten att inte lyssna*, 2016; *Spöktåget*, 2016. Kinesiska böcker, bläck, akryl

På den stora bordsytan står en grupp objekt i papper uppställda. Sidorna är fyllda av olika igenkännbara vetenskapliga illustrationer, texter på spanska, urklipp och maskliknande ansikten. Tillsammans bildar den här installationen som ett stilleben av en samling böcker. Men med lite fantasi ser det också ut som stadskvarter.

Det är typiskt för Carlos Capelán att låta betydelser glida in i varandra. Städer är något som bildas när människor trivs och stannar på en plats. Hyddor som skapats av förbiresande som blir till enklare byggnader, som över tid förstärks av mer och mer permanenta material, blir högre, tätare. Samma sak är det med böcker. De börjar med nedtecknade tankar, som någon läser och responderar på och så småningom skapas en koncentration av tankar och vetande som tillsammans bildar det vi kallar kunskap. Analogin mellan böcker och städer aktualiseras idag dels av de många pågående krigen där hela städer på kort tid raderas ut—Gaza, Butja, Rafah, Bakhmut, Mariupol—och dels av de på senare tid förekommande koranbränningarna. Sedda på det här sättet, böcker uppställda som ett stadskvarter, är sambandet slående och skörheten påtaglig.

Carlos Capelán kom till Sverige från Uruguay på 1970-talet. Här blev han en av de första konstnärerna som bröt upp med det eurocentriska perspektivet och intresserade sig för dekoloniala tänkare som konstkritikern Thomas McEvilley och filosofen Édouard Glissant, vars idéer idag helt genomsyrar hur museer och konstvetare tolkar konsthistorien. Sedan många år är Carlos Capelán bosatt i Lund och bakom sig har han en lång rad utställningar, huvudsakligen utanför Sverige. Hans verk finns representerade på bl a Moderna Museet, Museo Nacional de Artes Visuales, Uruguay; Museo Blanes, Uruguay; Museo Extremeño e Iberoamericano de Arte Contemporáneo, Spanien; Centro Galego de Arte Contemporáneo (CGAC), Santiago de Compostela; Museo de Antropología y Arte Contemporáneo, Ecuador; Banco Central, Uruguay; Museo Figari, Uruguay; Banco Lafise Collection, Costa Rica; Fundación Teor/ética, Costa Rica; The Auckland Art Gallery Toi O Tamaki, Nya Zeeland; Casa de las Américas, Kuba; Centro Wifredo Lam, Kuba; Art School of Havana, Kuba.

Konsten att synda, 2022.

MUSTAFA KÖR UTOPINS BLOMMOR

min sort fick lära sig
att mejsla sitt bröd från sten, för
om du fortfarande kunde hungra så blev du
en man

i fåra efter fåra
slet vi upp jorden, fyllde så
korgar och hungriga munnar

det fanns en tid då jag följde min far
likt ett föl, min skatts väktare
som sysslade med kolonier och ordspråk

begränsad i orden, expansiv
i sitt dristande, var han färdigpackad och
redo att driva mot främmande stränder

härjad, kröp han
in i olika länders underjord

skalade bort lager efter lager
ända tills att helveteshunden flinade

skaparen är en sysslolös ungdom i dina ådror
fladdrande från blomma till sten
jag skrynklar ihop en säng av tidvatten

jag plockar blommor som inte längre bugar
plockar upp stenar i mitt sökande efter
fragment av min äldre dubbelgångare

jag ville vara som honom
en pådrivare av väldiga hovar och drömmar
dånande över stäppen

tistlar och blommande ljung i alkemi
ånga från djurens ryggar, gryende löften
som lukten av soppa på kokning

grönare gräs på den andra sidan
spirande sorg
en svanesång för ett Arkadien

guldet jag grävde
var den svarta jordens
dödsdans

jag smälte ner det med mina egna händer
matade barn som frön till marken
som skänkte bröd och värnade om kärlek

vi var barn av denna jord
precis som våra förfäder inneslutna
i arkaiska blommors pollen

vi plockade det och mjölkade det
tills vi blev ett med mark
och sten

lika tålmodigt som glömda fält väntar vi
på att bli vidrörda och doftade
likt förhistorisk flora som drömmar
om evigheten

Översättning till svenska av Samuel Teeland

3 GOLDIN+SENNEBY *The Plot (Bloemen)*, 2018. Kolpulver, vaselin, tejp, staffli innehållande ägarhandlingar för en tomt i Belgien, en dikt av Mustafa Kör samt schabloner till väggmålningarna

Goldin+Sennebys verk är ofta komplexa, mångbottnade och leder ut i vida omloppsbananor som kastar ut betraktaren i ämnen som rör levande organismers minsta beståndsdelar, som här—fossil efter 350 miljoner år gamla växter—till frågor om vem som råder över jorden vi lever av. Ekonomi som ekologi. Runt om i konsthallen finns ”dungar” av växtliknande stammar.

I *The Plot (Bloemen)* har konstnärerna tittat närmare på en tomt i Belgien som konstnärerna förvärvat och där det funnits en kolgruva. Här finns en låda på ett stativ liknande de som användes av friluftsmålarna vid förra sekelskiftet. Det här kan också ses som ett slags friluftsmåleri, fastän konstnärerna gjort en betydligt djupare studie av landskapet än att bara återge det visuellt. I lådan finns en dikt av Mustafa Kör, son till en av gruvarbetarna i kolgruvan, schablonerna till växtmönstren samt köpehandlingarna för tomten. Färgen till väggmönstret kommer från kolet i gruvan.

Med andra ord är det resterna av de verkliga mångmiljonåriga växterna vi ser. Genom att begränsa sig till en liten plätt på jorden, blir det också tydligt hur förflyttning inte bara sker i termer av kilometer och mellan stater, utan hur platser förändras över tid, genom klimatförändringar, krig eller exploatering och övergår till att bli något helt annat. Något som aldrig går att återvända till mer än i minnet.

Goldin+Senneby utgörs av Simon Goldin och Jakob Senneby som arbetat ihop sedan 2004. Tillsammans har de bl a utforskat sambanden mellan den konceptuella konsten och finansvärlden. Verk från senare år är en deckarroman om ett offshoreföretag på Bahamas, ett magiskt trick för finansvärlden och ett förslag om en evig anställning på en tågstation. För närvarande befinner sig deras praktik i förändring och skiftar till kroppsliga erfarenheter av autoimmun sjukdom. Deras separatutställningar har ägt rum på e-flux, New York, 2019; Tensta konsthall, Stockholm 2016; M&A ArtspaceNZ, Auckland, 2013; Kadist, Paris 2010 samt Power Plant, Toronto 2008. De finns representerade på Moderna Museet Stockholm; Centre Pompidou, Paris och Museum of Modern Art, New York.

The Plot (Bloemen), 2018.

4 SUSANNA MARCUS
JABLONSKI
Orchestra, 2020. Glas
Sacrum, 2023. Glas
After Nature, 2017. Video, loop

Från nästan osynliga, genomskinliga trådar hänger tio tunna glasobjekt i ljusblå färger. Som kläder på en lina eller blad på ett träd. Snart avtecknar sig konturerna av två händer, en fiol och en stråke. En orkester av glas. Förebilden till denna sköra skulptur har konstnären fått från en känd målning av den fransk-judiske konstnären Marc Chagall (1887–1985), *Den stora cirkusen*. Cirkus är ett vanligt motiv under 1900-talets modernistiska år, där den får symbolisera både frihet och dess motsats—hemlöshet. Precis som nu gick det stora skälvningar genom världen, och för vissa grupper var kringresandet från plats till plats en realitet.

I *Orchestra* har Susanna Marcus Jablonski plockat ut några detaljer ur Chagalls verk och omvandlat dem till formgjutet glas, ett material som förknippas med något vackert, men oerhört skört och i princip omöjligt att laga om det går i kras. Med samma teknik har hon gjort *Sacrum*, som påminner om en portal ur en saga. Titeln betecknar dock ett särskilt ben i människans kropp, som sitter i bäckenet och som på sätt och vis är nyckeln till människans uppräta gång. Det håller överkroppen i balans. Samtidigt går associationerna till ordet för helig på latinska språk: *sacre*.

Susanna Marcus Jablonski tredje verk i utställningen är videon *After Nature*. Ett träd vrider sig i en spiralrörelse runt sin egen axel i ett vinterlandskap. Filmen visas i ultrarapid. Men i verkligheten vet vi att träd och växter rör sig i relation till

sin miljö, för att få mer syre, solljus eller bättre markförhållanden. Vid varje vridning skapas också ett sorts ärr, men ett ärr som samtidigt gör trädet mer uthålligt för yttre påfrestningar.

Susanna Marcus Jablonski tog sin masterexamen i fri konst vid Kungl. Konsthögskolan i Stockholm 2017. Hon har ställt ut i en rad sammanhang, både som konstnär och som ljudkompositör, bland annat på Bonniers Konsthall, Stockholm 2020, Revolver Galeria, Lima 2020, Luleå-biennalen 2020 och 2018, Southern Alberta Art Gallery 2020, Gallery OBRA, Malmö 2019, Marabouparken 2018, Kulturhuset, Stockholm 2017 samt på Saskia Neuman Gallery, 2023. Hennes verk ingår bl a i Moderna Museets samling.

Orchestra, 2020.

5 ERIC MAGASSA
The Lost Series: Detroit, 2018;
Faugères, 2019; *Bergsjön*, 2017;
São Paulo, 2019; *Dakar*, 2018;
Detroit, 2018.
Sex fotografier

Är det möjligt att med lust och glädje återta något som för länge sedan avbrutits och förlorats? Eric Magassas konstnärliga praktik skulle kunna beskrivas som den helande generositetens praktik. De sex fotografierna representerar ett antal olika noder som tillsammans och på varsitt sätt utgör och representerar en del av konstnärens nu och förflutna: Senegal, Brasilien, Frankrike, USA och Göteborgsförorten Bergsjön.

Det är inte de mest pittoreska vyerna vi ser, utan utkanter av områden av massproducerade byggnader vars fasader befinner sig i olika stadier av förfall. I landskapet står en maskerad gestalt, en varelse i klara färger, med stora ögon som tycks se något annat. En besökare från en annan värld, en gud? Någon med förmågan att kortsluta de värdesystem som bestämmer gränser, hierarkier och med kraften att ställa om förlust till ett nytt kapitel, där de olika kulturerna blivit källan till en ny. Krig, förtryck, rasism och uppbrott är en del av mångas historia.

Eric Magassas sätt att närma sig erfarenheter av förlust är att göra det generöst: genom att dela med sig av den glädje och skönhet som han funnit i afrikansk och exilafrikansk kultur. Och han gör det på samma vis som när han verkar som DJ: han samplar, mixar och tolkar.

Eric Magassa bor och arbetar i Göteborg. Hans konst kretsar kring återerövrandet av förlorade platser. Magassa tematiserar ofta urbana platser som präglas av folkliga tillägg, såsom affischering, graffiti och tillfälliga byggnationer. Musik är också en central del. Eric Magassa utbildade sig på Central Saint Martins i London och vid The Art Students League i New York. 2022 var han mottagare av Stiftelsen Stena Olssons kulturstipendium. Han har på senare år ställt ut på bl a Malmö Konsthall, Göteborg Konstmuseum och Marres House for Contemporary Culture i Maastricht, Nederländerna. Magassa har också deltagit i grupputställningar på bland annat Moderna Museet i Stockholm, Göteborgs Internationella Konstbiennial (GIBCA) och Valongo Festival Santos, Brasilien, Göteborgs konsthall, Tensta konsthall och Österängens konsthall.

The Lost Series: Bergsjön, 2017.

6 JUMANA MANNA
A Magical Substance Flows Into Me, 2016. HD video, 66:00 min

Manus och regi: Jumana Manna. Fotograf: Daniel Kedem. Ljud: Antoine Brochu. Klippare: Katrin Ebersohn, Jumana Manna. Ljuddesign och mixning: Jochen Jezussek. Färgkorrigering: Wolfgang Gaube. Producent: Polly Staple

Jumana Mannas video berättar en historia genom ljud och muskelminnen. Hon följer i Dr Robert Lachmanns fotspår, en judisk-tysk musiketnolog som emigrerade från Berlin till Palestina på 1930-talet. Lachmann försökte att etablera ett arkiv och en fakultet för "Oriental Music" på Hebrew University i Jerusalem och startade ett radioprogram inom Palestine Broadcasting Service. Programmet bjöd in musiker att spela lokal folkmusik, men utsattes snart för hård kritik från olika håll. Sjuttio år senare reser Jumana Manna omkring och träffar kurdiska, marockanska och jemenitiska judar, samaritaner och palestinska grupper, beduiner och koptiska kristna, alla bosatta och verksamma i regionen.

I videon får de olika musikerna lyssna på och svara till Dr Lachmanns inspelningar från 1930-talet. Mötet med musikerna ur olika grupper varvas med korta vardagliga stunder i konstnärens föräldrahem där pappan, som är historiker, just håller på att avsluta en bok om Nakba och historien om de palestinier som blev kvar i Haifa och Galileen 1948–1956, en bok som i likhet med Lachmanns radioprogram bygger på vittnesbörd och intervjuer. Videon växer till en betraktelse över språk och musik som kulturarv, en suggestiv klangbotten till regionens till synes olösliga konflikter och dess omdiskuterade historia. I en intervju

berättar konstnären att hon ville göra en film om tiden före Nakba, och hävdar att videon är en sorts bevis på att hybriditet är traditionens kärna, något som är i konstant rörelse, till skillnad mot orientalisterna som ville bevara traditionerna separerade och "orörda".

Jumana Manna bor och är verksam i Berlin. Hennes arbete utforskar hur makt artikuleras, med fokus på kropp, land och materialiteten i relation till kolonialt arv och platsers historier. I form av skulptur, video och texter behandlar Manna paradoxerna med bevarandepaxis, särskilt inom områdena arkitektur, jordbruk och juridik. Hennes praktik sätter ljus på spänningen mellan den modernistiska traditionen och livet och dess återuppbyggnad i ett samhälle i ruiner. Jumana är palestinier och växte upp i Jerusalem.

A Magical Substance Flows Into Me, 2016.

7 WALID RAAD
Les Louvres: Sections 7, 11 and 17, 2019.
HD en-kanalig video, 17:41 min.
Courtesy: konstnären och Sfeir-Semler Galerie, Beirut / Hamburg

Under två år, mellan 2010 och 2012, var jag artist in residence på Louvren i Paris. Jag dokumenterade skapandet av Louvrens nyaste och åttonde avdelning, Le Département des Art de l'Islam, såväl som byggnaden av ett annat Louvren i Abu Dhabi. I videon som visas här berättar jag tre historier. Den första handlar om en orientalisk matta från 1500-talet som "tappade sin röst". Den andra följer flera konstföremål när de reser från Paris till Louvren i Abu Dhabi. Den tredje koncentrerar sig på ett handslag och en kyss mellan franska och emiratiska tjänstemän under öppningen av den islamiska avdelningen på Louvren i Paris.

Vad händer när ett föremål flyttas från ett sammanhang till ett annat? Får det automatiskt en ny betydelse? Och vad händer när ett religiöst föremål hamnar på museum, eller blir en bricka i ett politiskt spel—förlorar det något av sin aura, sin själ? I Walid Raads video hör vi hur ett par kvinnor diskuterar olika röda nyanser i en konservatorsateljé. Textilspecialisterna ger sig i kast med att ge en antik persisk matta vård, medan konstnären ställer en rad frågor direkt till föremålet: "När förlorade denna matta sin forna glans? Var det före eller efter FN:s sanktioner mot Iran? Var det när mattan lämnade Iran eller när den fördes in i Frankrike?"

2007 initierade Walid Raad ett projekt om konstens historia i den "arabiska världen" med titeln *Scratching on things*

I could disavow. Projektet påbörjades samtidigt som etableringen av nya kulturstiftelser, konstgallerier, konstskolor, konstitidningar, konstpriser, konstmässor och stora museer med västerländska varumärken ökade explosionsartat i städer som Abu Dhabi, Beirut, Kairo, Dubai, Doha, Manama, Ramallah och Sharjah.

Walid Raad är född i Chbaniyeh, Libanon. Han belyser hur historiska händelser av fysiskt och psykiskt våld påverkar kroppar, sinnen, kultur och berättelser, t ex The Atlas Group, ett projekt om Libanons samtida historia. Raads verk har visats på Documenta 11 och 13, den 14:e Istanbulbiennalen, Wienbiennalen, Whitneybiennalen 2000 och 2002, samt på den 50:e Venedigbiennalen. Han har haft separatutställningar på Moderna Museet i Stockholm; Hamburger Bahnhof i Berlin; Museo Reina Sofía i Madrid; Whitechapel Art Gallery i London och Carré d'Art i Nîmes.

Les Louvres: Sections 7, 11 and 17, 2019.

- 8 CARLA ZACCAGNINI
The Size of Breathing, 2024.
 Vattenfärg, ockra, gummi arabicum, honung och vatten på tidningspapper.
De sino a sina (från klocka till öde), 2018. Ljudinstallation, 6 kanaler, 5:21 min.
The Present, Tomorrow, 2018. Lecture performance (version för video, 2022), 38:41 min.

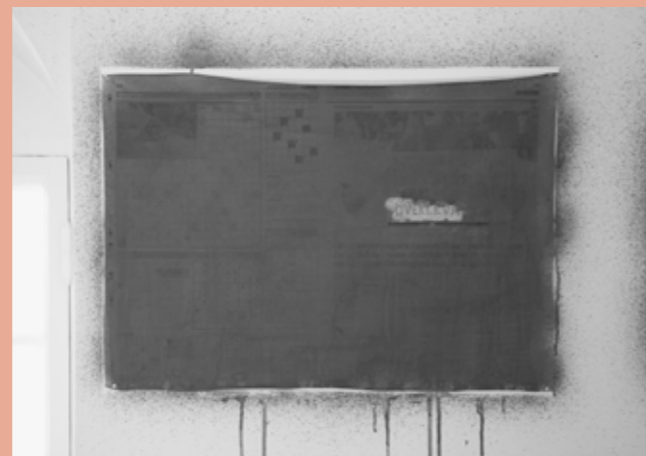
Vill du höra ljudverket kontakta värdarna i receptionen!

Under sommaren har Carla Zaccagnini och Tensta konsthall samlat dagstidningar som alla innehåller ordet överlevnad eller överlevare till verket *The Size of Breathing*, en serie röda målningar som konstnären gör på plats i Tensta. Förra året besökte hon en grotta i Kantabrien i norra Spanien. Målningar därinne från förhistorisk tid manar till eftertanke: händer, hästar, bisonoxar och abstrakta tecken. Troligen blåste man pigment med munnen för att sätta ett avtryck i grottan. ”De som gjorde det visste förmodligen vad det innebar att sluta andas. Och därför, också vad det skulle kunna betyda att fortsätta markera storleken på ett andetag på en vägg, bilda en linje med år, decennier, århundraden, årtusenden, som annars skulle ha förblivit oräknade.”

The Present, Tomorrow är en performance lecture som filmats där konstnären återberättar några passager från Brasiliens koloniala och moderna historia. *De sino a sina*—från klocka till öde— består av en ljudinstallation och en video där konstnären återberättar några passager från Brasiliens koloniala och moderna historia. En passage handlar

om upprorsmannen Tiradentes som var politiskt aktiv i gruvdistriktet Minas Gerais och som avrättades efter att ha hävdat behovet av full frihet från den portugisiska kungamakten och ett slut på slaveriet. Klockan, som trots förbud klämtade för ”förrädaren”, blev berömd över en natt. 1960 fraktades den 90 mil från Minas Gerais till Brasília när den futuristiska huvudstaden skulle invigas. I ljudinstallationen hör vi hur klockan används som slagverk, ett eko av ett våldsamt arv efter de hundratusentals människor som fraktades från den afrikanska kontinenten till Brasilien.

Carla Zaccagnini är född i Buenos Aires, Argentina. Hon utbildade sig till konstnär i São Paulo, Brasilien och bor för närvarande i Malmö. Sedan 2017 är hon professor i konceptuella och kontextuella praktiker på Konstakademien i Köpenhamn, och 2021 var hon gästcurator för 34:e São Paulo-biennalen i Brasilien. Zaccagnini har ställt ut på institutioner som Reina Sofía i Madrid, Guggenheim i New York, LACMA i Los Angeles, Malmö Konsthall och har haft separatutställningar på Museo Experimental el Eco i Mexico City, MASP i São Paulo och Van Abbemuseum i Eindhoven. Hennes verk finns bl a representerade på MUSAC, Tate Modern, Moderna Museet och Guggenheim.

The Size of Breathing, 2024.

- 9 ANDJEAS EJKSSON
 OCH JOANNA ZAWIEJA
Scenanvisningar,
 2015—pågående.

När den här texten skrivs vet vi inte exakt hur Joanna Zawiejass och Andjeas Ejikssons verk kommer att se ut. Verket består av en kortfattad instruktion som kan sammanfattas i tre riktlinjer: det är ett väntrum, verket är inte ”klart” förrän efter utställningens slut och ”konstruktionens rester har sorterats, forslats bort, magasinerats, återvunnits, bränts eller lämnats för att brytas ner”, samt att det ska finnas någonstans att sitta. Det är inte första gången *Scenanvisningar* sätts upp. Tidigare versioner har visats på Konstakademien, ArkDes, Moderna Dansteatern (MDT), Tjörnedala konsthall, The Farrell Center i Newcastle samt nu här i Tensta. Varje gång har en ny person fått utföra verket och varje gång har det tolkats på helt olika vis och med de material som funnits till förfogande. På Tensta konsthall har uppdraget getts till muraren Alison Lilja Cosson. Kanske ger hennes yrkeskunskaper en vink om vilket material det blir. *Scenanvisningar* testar vad som

händer då man istället för ritningar, använder en skriftlig beskrivning. Hur påverkas byggprocessen och resultatet? Konstnärerna är intresserade av att hantverkaren med all sin erfarenhet gör en egen tolkning av texten. Det finns inget rätt eller fel resultat, utan omständigheterna får avgöra.

Joanna Zawieja arbetar i det offentliga rummet och använder arkitektoniska och curatoriska projekt för att utforska alternativa förhållningssätt till arkitektoniska processer. Hon testar förslag i full skala, undersöker de politiska implikationerna av utrymmen för social organisation. Hon skriver om arkitektur för tidningar som *Svenska Dagbladet*, *Sydsvenskan* och *Arkitektur*. 2014–2024 var hon arkitekt och curator på Statens konstråd och arbetar just nu med planeringen av ett nytt offentligt museum i Stockholm.

Andjeas Ejiksson är konstnär, författare och filmare baserad i Stockholm. Genom textproduktion samt performance och rörlig bild utforskar han hur ideologier och kulturella fantasier etableras genom politiska övergångar och översättningsprocesser. Han har en forskartjänst vid Göteborgs universitet och arbetar med en filmproduktion som undersöker hur den offentliga diskursen om sexualitet i ett post-sovjetiskt sammanhang förändrades under 1990-talet.

Scenanvisningar, 2015—pågående.

PROGRAM

FÖRELÄSNINGAR OCH SAMTAL

Vernissage
torsdag 7 november 2024
kl 17.00—20.00

Kl 18.00 Introduktion till utställningen av Paulina Sokolow, curator och Cecilia Widenheim, chef för Tensta konsthall samt de medverkande konstnärerna.

Föreläsning och samtal mellan
Marwa al-Sabouni och curatorm
Mariam Elnozahy

Torsdag 28 november
kl 18.00—20.00
Tensta konsthall och Zoom

I samband med utställningen arrangeras en föreläsning med den syriska arkitekten Marwa al-Sabouni. I sina böcker *The Battle for Home, Memoir of a Syrian Architect* (2015) samt *Building for Hope: Towards an Architecture of Belonging* (2021) diskuterar al-Sabouni arkitekturens roll i ett samhälle i kris och hur ett återuppbyggande kan ske i kölvattnet efter långa perioder av krig och ekonomisk depression.

Föreläsningen sker på engelska via Zoom. Efter föreläsningen bjuds det in till ett samtal på Tensta konsthall modererat av Mariam Elnozahy, konstnärlig ledare på Konsthall C. Samtalet sker i samarbete med Stockholms Arkitektförening, ArkDes och Arkitekter utan gränser.

Soul Service

Samtalsserien *Soul Service* äger rum under våren 2025 med utgångspunkt i black feminism och belyser underströmmar av flykt, abolitionist practice och stärkande nätverk av support och diskuterar bl a arkitekturens potentiella roll i en process av radikal samhällsreform.

Marie-Louise Richards är arkitekt och forskare vid Kungl. Konsthögskolan i Stockholm, där hon leder det experimentella forskningsprojektet *Reconstructions*.

Mer info kommer att annonseras fortlöpande på vår hemsida och sociala medier.

SKOLPROGRAM

Visning och workshop

Tensta konsthall erbjuder gratis guidade visningar och skapande verksamhet för skolor i Järvaområdet, konstskolor och SFI. Övriga skolor betalar en mindre avgift. Vi utgår ifrån den aktuella utställningen och anpassar nivån utifrån gruppen.

Workshops som går att boka i anslutning till utställningen: *Ljudkroki och mönster*, *Boken som rum: Artist books och leporello* och *Text och instruktioner i konsten*. Om du är intresserad av en visning och/eller workshop, kontakta oss i förväg.

För mer info eller bokning:
anna-stina@tenstakonsthall.se

En kväll för skolpersonal

Guidad visning och mingel i konsthallen i anslutning till aktuell utställning. Håll utkik efter datum vårterminen 2025 på vår hemsida och sociala medier.

LOVAKTIVITET

Varje skollov arrangerar konsthallen kostnadsfria kreativa kurser för unga i samarbete med olika konstskolor, författare och konstnärer m fl. Dessa aktiviteter är öppna för alla som vill prova på och skapa, med fokus på att knyta an till pågående utställningar. Mer info kommer att annonseras fortlöpande på vår hemsida och sociala medier. För mer info och anmälan kontakta Anna-Stina Ulfström: anna-stina@tenstakonsthall.se

ALLTID PÅ KONSTHALLEN

Studio Funk—samtidskonst för alla

Under hösten 2024 inleds vi *Studio Funk* med syfte att utveckla en inkluderande och behovsanpassad konstverksamhet för unga med olika funktionsvariationer i Järvaområdet med omnejd. Vi kommer att ha en fysisk studio och en digital studio som drivs av och med unga med fysiska och intellektuella funktionsvariationer. Inom projektet erbjuds och produceras workshops, föreläsningar, poddar och online-material och aktiviteter. Genomförs med stöd från Allmänna arvsfonden.

För mer info: anna-stina@tenstakonsthall.se

Kvinnocaféet

Tisdagar och torsdagar
kl 13:00–16:00

Kvinnocaféet träffas två gånger i veckan och den röda tråden är textilt hantverk, socialt umgänge och utbyte av erfarenheter. I samband med konsthallens utställningar genomför vi ett par skapande workshops med utgångspunkt i utställningens tema under ledning av konstnärer, hantverkare och pedagoger. En gång i månaden åker vi och ser en utställning eller besöker ett museum tillsammans.

För mer info kontakta Muna Al Yaqoobi:
muna@tenstakonsthall.se
eller Asha Mohamed:
asha@tenstakonsthall.se

Språkcaféet

Fredagar och söndagar kl 14:00–17:00

Språkcaféet träffas två gånger i veckan. Den röda tråden är språk, socialt umgänge och utbyte av erfarenheter under ledning av volontärer och konsthallens team. Under utställningsperioden genomför vi ett par träffar utifrån utställningens tema. En gång i månaden åker vi och ser en utställning eller besöker ett museum tillsammans. Språkcaféet görs som en del av *The Silent University*, en autonom kunskapsplattform för asylsökande, flyktingar och papperslösa, initierad av konstnären Ahmet Ögüt.

Vill du delta eller bli volontär?
Kontakta Fahyma Alnabli:
fahyma@tenstakonsthall.se

Kolonilotten

Konsthallens kolonilott på Järvafältet är en central del av vårt pedagogiska arbete, med aktiviteter som t ex Grönt kollo för barn och unga på sommaren och Språkcafé när vädret tillåter. Här odlas inte bara grönsaker och blommor, utan även gemenskap och lärande. Kolonilotten fungerar som ett extra vardagsrum och klassrum, där vi utbyter kunskap och inspiration. Inga förkunskaper krävs.

För mer information kontakta
Alba Lindblad: alba@tenstakonsthall.se
eller Fahyma Alnablsi:
fahyma@tenstakonsthall.se

VISNINGAR

Boka visning eller hyra lokal
För bokning av gruppvisningar
eller för att hyra lokal kontakta oss på:
info@tenstakonsthall.se
08-36 07 63

Kostnad

Guidad visning av aktuell utställning
(max 30 personer, 40 min): 700 kr
Visning och skapande (max 20 personer,
60-90 min): 1500 kr

Tensta konsthall erbjuder gratis guide
visningar för skolor i Järvaområdet,
konstskolor och SFI. Övriga skolor betalar
en mindre avgift. Högskoleförberedande
utbildningar, vuxenutbildningar och konst-
och kulturutbildningar kan också boka
visningar.

Tillgängliga introduktioner

Vi erbjuder tillgängliga introduktioner till
utställningen. Kontakta oss i förväg för

att boka in en introduktion på klarspråk,
tecknad svenska eller för synnedsetta.
För mer info och anmälan, kontakta:
Anna-Stina Ulfström:
anna-stina@tenstakonsthall.se

TILLGÄNGLIGHET

För den som kommer hit med tunnelbana
finns en hiss från markplan ner till torget
framför konsthallen. Det finns även en
gångväg utan trappor uppifrån Tensta
Centrum. Vid konsthallens entré finns en
permanent ramp avsedd för rullstol, rullator
och barnvagn. Det finns ett parkeringshus
ca 75 m från konsthallen med infart från
Tenstastråket. Färdtjänst kan vid behov köra
fram till rampen utanför konsthallens entré.

Tensta konsthalls alla utrymmen inklusive
toaletter är tillgängliga för personer med
funktionsvariationer.

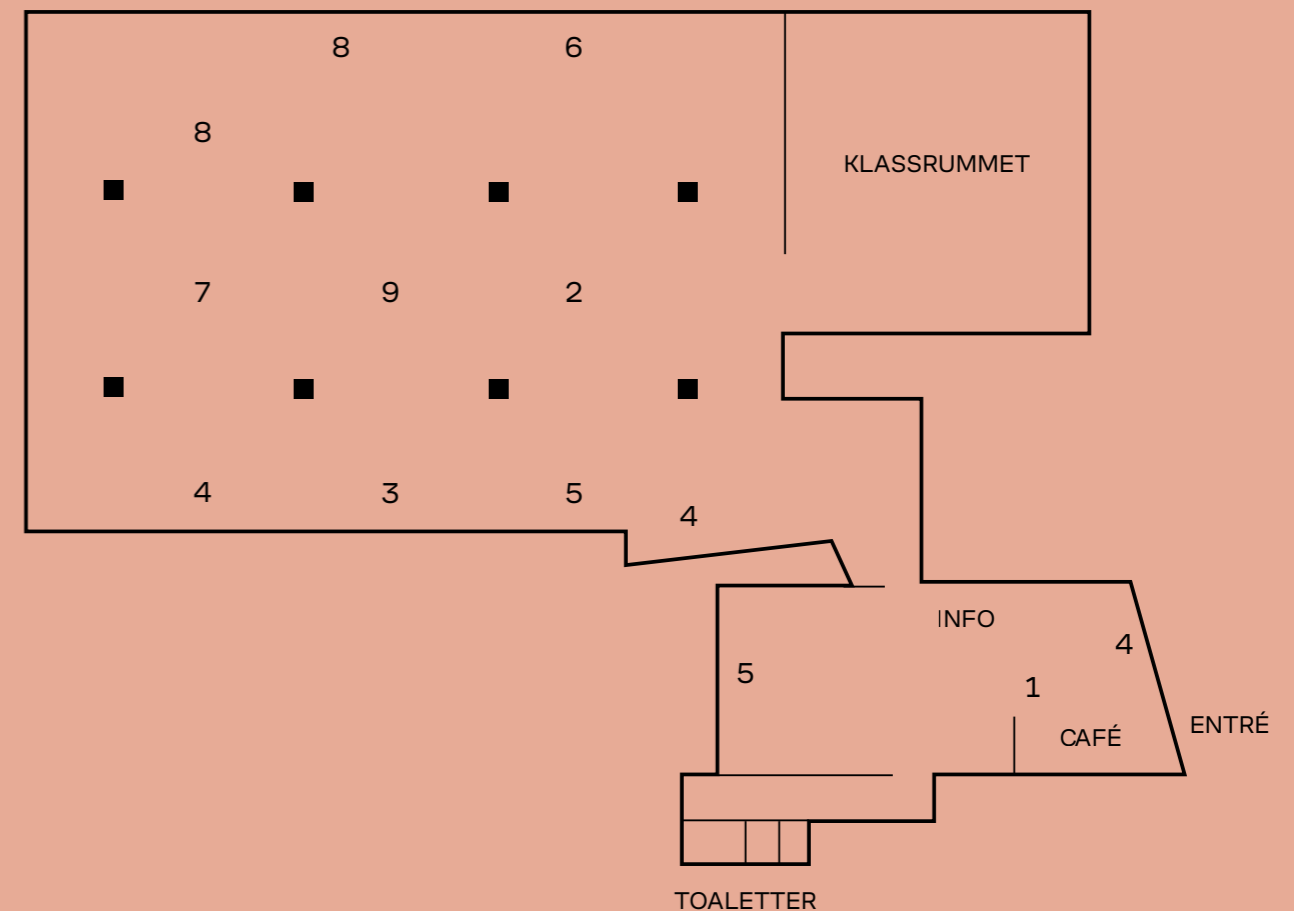
I entrén finns särskilda ytor för att parkera
barnvagnar, rullstolar och dylikt på. Stora
väskor får ej tas med i utställningssalarna.

Ledarhundar och assistanshundar är
välkomna. Vi är tacksamma om personalen
i receptionen får information på plats att
hundar kommer att finnas i konsthallen.
Alla dörrar i byggnaden har antingen
automatiska dörröppnare eller är uppställda.

I receptionen finns utställningstexter
på lättläst svenska och engelska.

FÖRESTÄLL DIG ETT EFTER

med Asli Abdulrahman Ali, Carlos Capelán, Goldin+Senneby,
Eric Magassa, Jumana Manna, Susanna Marcus Jablonski, Walid Raad,
Carla Zaccagnini, Andjeas Ejiksson och Joanna Zawieja

1	Asli Abdulrahman Ali	6	Jumana Manna
2	Carlos Capelán	7	Walid Raad
3	Goldin+Senneby	8	Carla Zaccagnini
4	Susanna Marcus Jablonski	9	Andjeas Ejiksson och Joanna Zawieja
5	Eric Magassa		

OM TENSTA KONSTHALL

PERSONAL

Alba Lindblad
Producent projekt

Anna-Stina Ulfström
Intendent, pedagogik och
verksamhetsutveckling

Asha Mohamed Noor
Assistent, Kvinnocaféet

Cecilia Widenheim
Chef

Elena Tillman Sperandio
Webbredaktör

Fahyma Alnablsi
Språkcaféet

Gabriella Skarin
Samordnare Studio Funk

Gazelle Kianoush
Assistent förmedling

Mohamed Hur
Assistent

Muna Al Yaqobi
Assistent, Kvinnocaféet

Olle Arbman
Producent utställning

Paulina Sokolow
Kommunikationsansvarig

Installation och teknik:
Johan Wahlgren, Danae Valenza,
Filippa Friberg, Olle Witt

Översättning:
Sara Wengström, Samuel Teeland

Tensta konsthalls visuella identitet
har utvecklats av formgivarna Johanna
Lewengard och Benedetta Crippa.

Omslag: Jumana Manna, *A Magical
Substance Flows Into Me*, 2016
(stillbild ur video).

Tensta konsthall är en plats för samtida
konst i Tensta i nordvästra Stockholm.
Vår ambition är att vara ett självklart
nav i lokalsamhället och att visa den
bästa samtidskonsten. Tensta konsthall
stöds av Stockholms stad, Kulturrådet
och Region Stockholm.

Tensta konsthall
Taxingevärd 10, Tensta
info@tenstakonsthall.se
tenstakonsthall.se

Instagram: @tenstakonsthall
Facebook: @tensta.konsthall

